

Sygn. akt II USKP 86/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Leszek Bielecki (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o wznowienie postępowania w sprawie umorzenia należności z tytułu składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 grudnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 czerwca 2019 r., sygn. akt III AUa [...],

I. oddala skargę kasacyjną,

**II. nie obciąża J. G. kosztami pełnomocnika organu rentowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 6 czerwca 2019 r., III AUa (...), oddalił apelację wnioskodawcy J. G. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w O. z 4 września 2018 r., IV U (...), oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddziału w O. z dnia 22 września 2017 r. odmawiającej wznowienia postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku o umorzenie należności z tytułu składek.

W sprawie tej ustalono, że wnioskodawca w związku z prowadzoną aktywnością zawodową nie opłacał należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Dochodząc tych należności organ rentowy wystawił szereg tytułów egzekucyjnych dotyczących należności za okresy od grudnia 2002 r. do lutego 2009 r. oraz od marca 2009 r. do listopada 2010 r. W dniu 7 lutego 2013 r. odwołujący złożył wniosek o umorzenie należności. Powyższe skutkowało zawieszeniem od dnia 22 lutego 2013 r. prowadzonego przez komornika postępowania egzekucyjnego. Decyzją z dnia 14 maja 2014 r. organ rentowy określił, że według stanu na dzień 8 lutego 2013 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek za okres od grudnia 2002 r. do lutego 2009 r. pod warunkiem spłaty należności niepodlegających umorzeniu, wskazując przy tym konkretne okresy oraz, że za należności z tytułu składek rozumiano składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia, a także dodatkową opłatę. W trakcie postępowania odwoławczego przed Sądem Okręgowym zainicjowanym odwołaniem złożonym przez wnioskodawcę organ rentowy zaznaczył, iż należności składkowe nie podlegające umorzeniu dotyczyły okresu od marca 2009 r. do listopada 2010 r. Decyzja ta uprawomocniła się 6 stycznia 2015 r.

W dniu 13 sierpnia 2014 r. organ rentowy wniósł o podjęcie postępowania w części obejmującej należności, które nie podlegały umorzeniu. 23 września 2014 r. strony podpisały układ ratalny, który obejmował należności niepodlegające umorzeniu na podstawie ustawy abolicyjnej, tj. za okres od marca 2009 r. do listopada 2010 r. Termin spłaty ostatniej raty oznaczono na dzień 20 września 2022 r. W związku z tym postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego obejmujące należności za okres od marca 2009 r. do listopada 2010 r. zostało ponownie w tej części zawieszone od 25 września 2014 r.

Pismem z 26 lutego 2013 r. organ rentowy poinformował komornika sądowego o wydanej w stosunku do skarżącego decyzji z dnia 14 maja 2014 r. określającej warunki umorzenia należności składkowych oraz przekazał informację umożliwiającą wyliczenie kosztów egzekucyjnych, które powinny być opłacone do dnia 6 stycznia 2016 r. od dochodzonych należności składkowych niepodlegających

umorzeniu. Pismem z 12 listopada 2015 r. organ rentowy w nawiązaniu do ww. decyzji przypomniał wnioskodawcy o zbliżającym się upływie terminu wyznaczonego na spełnienie przesłanek wskazanych w przedmiotowej decyzji. Zaznaczył, iż warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o ich umorzeniu zadłużenia m.in. z tytułu kosztów egzekucyjnych naliczonych przez właściwy organ egzekucyjny.

W toku postępowania przed organem rentowym ustalono, że w związku z prowadzoną na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w dniu 6 września 2011 r. egzekucją opłata egzekucyjna wynosi: 5.208,98 zł, podatek VAT: 1.198,07 zł, wydatki gotówkowe: 106,51 zł. Na poczet kosztów egzekucji nie odnotowano żadnych wpłat.

Decyzją z dnia 9 listopada 2016 r. organ rentowy odmówił umorzenia należności z tytułu składek za okres od grudnia 2002 r. do lutego 2009 r. za ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 67.964,94 zł; na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 22.794, 36 zł oraz na Fundusz Pracy w łącznej kwocie 5.070,16 zł. W uzasadnieniu wskazano, że w wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono, że na dzień 6 stycznia 2016 r. nadal figurują należności niepodlegające umorzeniu, tj. koszty egzekucyjne naliczone przez komornika sądowego. Decyzja ta uprawomocniła się 16 grudnia 2016 r.

Pismem z dnia 20 marca 2017 r. odwołujący wniósł o wznowienie postępowania, przedkładając jednocześnie wydruki korespondencji prowadzonej z kancelarią komorniczą z której wynikało, że koszty związane z prowadzoną egzekucją od dnia wszczęcia postępowania do dnia zawieszenia postępowania z wniosku ZUS to koszty doręczenia środków pieniężnych w wysokości 1,50 zł, doręczenia korespondencji w wysokości 16,85 zł oraz opłata stosunkowa w kwocie 18,04 zł.

W toku prowadzonego postępowania organ rentowy ustalił, że na dzień 27 lipca 2017 r. zaległość z tytułu prowadzonej egzekucji w zakresie poniesionych kosztów egzekucji wynosiła 4.578,21 zł co do opłaty egzekucyjnej, 1.052,99 zł co do podatku VAT oraz 131,21 zł tytułem wydatków gotówkowych. Wydatki powstałe w postępowaniu KM (...), w którym egzekwowano administracyjne tytuły wykonawcze dotyczące egzekucji należności składkowych z okresu od marca

2009 r. do listopada 2010 r. na dzień 6 stycznia 2016 r. wyniosły 103,01 zł na dzień wydania powyższej decyzji, tj. 14 maja 2014 r. stanowiły kwotę 75,33 zł i nie zostały pokryte przez dłużnika.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy sądy obu instancji uznały odwołanie za nieuzasadnione. Rozpoznawana sprawa dotyczyła wznowienia postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Sąd pierwszej instancji uznał, iż wnioskodawca nie wykazał jakichkolwiek ujawnionych obecnie okoliczności a istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 9 listopada 2016 r., które miałyby wpływ na ustalone tą decyzją prawo. Uznał również, że na prawo do wznowienia postępowania w przedmiocie odmowy umorzenia zaległości składkowych obciążających wnioskodawcę nie mógł mieć wpływu fakt, iż w toku tego postępowania organ rentowy odmiennie ustalił wysokość kosztów egzekucyjnych, tj. w kwocie wyższej aniżeli faktyczne istniejące oraz, że wysokość nieuregulowanych należności w istocie pozostawała bez znaczenia, gdyż istotnym dla sprawy był sam fakt ich występowania. Sąd Apelacyjny uznał powyższe ustalenia za prawidłowe a zawarte w apelacji zarzuty dotyczące sprzecznego z prawem działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uznał za bezzasadne.

Powołał się na przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551), gdzie warunkiem umorzenia należności z tytułu nieopłaconych składek na te ubezpieczenia za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. oraz należnych od nich odsetek za zwłokę, opłaty prolongacyjnej, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek

odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (art. 1 ust. 10). Natomiast należności te (tj. niepodlegające umorzeniu) podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Organ rentowy wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności za wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. Samo rozłożenie na raty, zgodnie z art. 1 ust. 12 ustawy niektórych należności podlegających spłacie powoduje, że należności nieobjęte układem ratalnym podlegają zaspokojeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia. W konsekwencji brak spłaty w tym terminie części niepodlegających umorzeniu należności (w tym kosztów egzekucyjnych) powoduje, że warunek umorzenia nie jest spełniony, a tym samym brak jest podstaw do wydania decyzji stwierdzającej umorzenie zaległych składek. Wnioskodawca nie wywiązał się z warunków określonych w decyzji warunkowej z dnia 14 maja 2014 r. i dnia 9 listopada 2016 r., tym samym organ rentowy wydał decyzję o odmowie umorzenia należności, która uprawomocniła się 16 grudnia 2016 r.

We wniosku o wznowienie postępowania dotyczącego odmowy umorzenia zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawca powoływał się na korespondencję e-mailową z komornikiem z marca 2017 r., z której wynikało, że nieopłacone koszty egzekucyjne na datę zawieszenia postępowania egzekucyjnego wynosiły łącznie 36,19 zł. W jego ocenie treść korespondencji e-mailowej stanowiła istotną okoliczność istniejącą przed wydaniem decyzji, która miała wpływ na decyzję odmawiającą mu umorzenia należności względem ZUS. W ocenie Sądu drugiej instancji powyższe nie stanowiło jednak istotnej okoliczności istniejącej przed wydaniem decyzji z 9 listopada 2016 r., i nie miało wpływu na tę decyzję. Zdaniem Sądu Apelacyjnego istotnym dla wydania rozstrzygnięcia w kwestii wznowienia postępowania miałyby okoliczność gdyby okazało się, że na datę 6 stycznia 2016 r. nie występowały żadne zaległości egzekucyjne a nie w wysokości niższej bądź innej aniżeli wynikało to z ustaleń ZUS. Istotny wpływ na zasadność decyzji abolicyjnej ma bowiem sam fakt występowania zaległości. W konsekwencji powyższego Sąd drugiej instancji uznał, że korespondencja e-

mailowa wnioskodawcy z komornikiem sądowym z marca 2017 r. potwierdzająca istnienie kosztów egzekucyjnych do dnia zawieszenia postępowania w niższej wysokości aniżeli przyjął organ rentowy nie stanowiła istotnej okoliczności wpływającej na zasadność decyzji odmawiającej umorzenia zaległości składkowych.

Wnioskodawca zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną zarzucając naruszenie prawa materialnego: (-) art. 2 Konstytucji w związku z art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U z 2021 r., poz. 423 ze zm.) przez niezastosowanie konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej; (-) art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, przez błędną wykładnię i uznanie, że na dzień 6 stycznia 2016 r. istniały nieopłacone naliczone koszty egzekucyjne; (-) art. 1 ust. 13 pkt 1) ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności przez jego niezastosowanie i uznanie, że skarżący nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11, 12, tej ustawy podczas gdy na dzień 6 stycznia 2016 r. nie istniały nieopłacone naliczone przez komornika sądowego koszty postępowania egzekucyjnego; oraz naruszenie prawa procesowego: (-) art. 382 w związku z art. 391 k.p.c. przez naruszenie zasady swobodnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i pominięcie okoliczności oraz aspektów prawno-formalnych, w szczególności korespondencji z której wynika, że nie istniały koszty egzekucyjne warunkujące umorzenie należności.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, bądź uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i wydanie orzeczenia co do istoty sprawy, oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała oddaleniu.

Zgodnie z art. 83a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie.

Stosownie do art. 83b ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, Zakład w tych przypadkach wydaje decyzję.

Według art. 1 ust. 10 i ust. 11 ustawy abolicyjnej z 2012 r., warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8.

Natomiast w oparciu o art. 1 ust. 13 pkt 2) tejże samej ustawy abolicyjnej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Należy przypomnieć, że decyzją z 9 listopada 2016 r. organ rentowy (ZUS) odmówił J. G. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie ustawy abolicyjnej, z powodu nieopłacenia kosztów egzekucyjnych, które niepodlegają umorzeniu. Przy zgłoszeniu wniosku o wznowienie postępowania w sprawie, która zakończyła się decyzją ostateczną, należy wskazać nowe dowody lub ujawnić okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji i nie były znane organowi rentowemu podczas procesu wydawania decyzji administracyjnej.

Skarżący utrzymuje, że został wprowadzony w błąd przez organ rentowy i komornika, zaś z dokumentacji komorniczej wynikało, że żadne koszty nie zostały naliczone, a więc brak było podstaw do przyjęcia, że pozostaje do zapłaty kwota blokująca wydanie dla Skarżącego decyzji umarzającej. W uzasadnieniu wniosku o wznowienie postępowania Skarżący podnosi, że treść korespondencji e-mailowej stanowiła istotną okoliczność istniejącą przed wydaniem decyzji, która miała wpływ na decyzję odmawiającą umorzenia należności względem organu rentowego.

Z drugiej strony organ rentowy, chociażby pismem z 12 listopada 2015 r. przypomniał Skarżącemu o zbliżającym się upływie terminu wyznaczonego na spełnienie przesłanek wskazanych w decyzji warunkowej. W tymże piśmie zaznaczono, że warunkiem umorzenia należności określonym w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o ich umorzeniu zadłużenia m.in. z tytułu kosztów egzekucyjnych naliczonych przez właściwy organ egzekucyjny.

W sprawie należy podkreślić, że wysokość nieuregulowanych należności w istocie jest bez znaczenia, ponieważ istotnym dla sprawy był fakt występowania tychże należności. W sprawie należy zgodzić się z orzecznictwem, gdzie podano, iż analiza art. 1 ustawy z 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby, prowadzące pozarolniczą działalność prowadzi do wniosku, że prawodawca posłużył się złożonym mechanizmem prawnym. Nie ma wątpliwości, że uruchomienie procedury następuje na wniosek płatnika składek, który ukierunkowany jest na osiągnięcie efektu w postaci umorzenia składek i innych należności (art. 1 ust. 1 ustawy). Organ rentowy w takim wypadku zobowiązany został do wydania decyzji określającej warunki umorzenia (art. 1

ust. 8 ustawy). Z treści tego przepisu wynika, że decyzja ta ma charakter porządkujący i informacyjny. Należy wskazać w niej nie tylko obowiązki warunkujące umorzenie, ale również określić kwoty należności podlegających umorzeniu. Oczywiste jest, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach tej czynności powinien precyzyjnie wskazać na czym polegają przesłanki prowadzące do zamierzonego skutku. Treść informacyjną precyzuje art. 1 ust. 10 ustawy stanowiąc, że warunkiem umorzenia jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji finalnej (z art. 1 ust. 13 ustawy) niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Z przywołanego tekstu można wyprowadzić co najmniej dwa wnioski. Po pierwsze, oczywiste jest, że organ rentowy w ramach decyzji z art. 1 ust. 8 ustawy powinien sprecyzować kwotowo należności niepodlegające umorzeniu. Poza argumentem językowym (w przepisie tym posłużono się zwrotem "w której ustala także") za tym punktem widzenia przemawiają również postulaty funkcjonalne i systemowe. Decyzja z art. 1 ust. 8 ustawy ma umożliwić płatnikowi składek spłatę niepodlegających umorzeniu należności w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji "informacyjnej" (art. 1 ust. 11 ustawy). Procedura ta zakłada, że wyłącznie od woli zainteresowanego będzie zależeć, czy dobrodziejstwo przewidziane przez ustawę stanie się jego udziałem. Brak precyzyjnej informacji o rozmiarze obowiązku "wstępnego" zakłóca tak nakreślony wzorzec postępowania. Po drugie, trudno nie dostrzec, że z treści art. 1 ust. 10 ustawy jednoznacznie wynika, że prawidłowa informacja z art. 1 ust. 8 ustawy nie jest warunkiem umorzenia należności. Przepis wyraźnie zastrzega, że jest nią nieposiadanie zaległości. Znaczy to tyle, że ustawodawca wprowadził wprawdzie po stronie organu rentowego powinność informacyjną, jednak nie uzależnia od jej

zrealizowania dopuszczalności umorzenia. Widać to wyraźnie w art. 1 ust. 13 ustawy, która stanowi podstawę prawną rozpoznawanej w sprawie decyzji. Przepis stanowi, że w odpowiedzi na wniosek płatnika składek Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję albo o umorzeniu należności albo o odmowie umorzenia. Rozstrzygnięcia te mają charakter przeciwny. Zostały uzależnione jedną zmienną. Pozytywna decyzja jest dopuszczalna "po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10" a negatywna "w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10". Dodać do tego należy, że zgodnie z art. 1 ust. 16 ustawy od decyzji z art. 1 ust. 8 i ust. 13 ustawy przysługuje odwołanie do sądu. W rezultacie, wadliwe określenie warunków umorzenia z art. 1 ust. 8 ustawy podlega kontroli sądowej, a jeśli płatnik składek z niej nie skorzysta uprawomocnienie się tej decyzji rozpoczyna bieg terminu z art. 1 ust. 11 ustawy. Znaczący to tyle, że niezaskarżenie decyzji informacyjnej, a co za tym idzie potencjalny brak wiedzy płatnika o kształcie ciążącego na nim obowiązku nie rzuca na prawidłowość decyzji finalnej, gdyż ta uzależniona została tylko od tego, czy wnioskujący po upływie określonego terminu zalega z zapłatą należności wskazanych w art. 10 ust. 10 ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z 6 listopada 2018 r. w sprawie I UK 283/17, LEX nr 2573986). Podobnie w wyroku z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt I UK 290/17, stwierdzono, że w myśl art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia wydania decyzji (LEX nr 2574444). Ostatecznie, trzeba wskazać na wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2018 r. w sprawie o sygn. akt III UK 150/17, gdzie stwierdzono, że warunkiem umorzenia zaległości składowych na podstawie ustawy abolicyjnej jest spłata zaległości niepodlegających umorzeniu w terminach określonych w układzie ratalnym. Niedochowanie tych terminów, skutkujące rozwiązaniem układu, uniemożliwia umorzenie zaległości nawet, gdy zostały one

faktycznie spłacone (LEX nr 2561634) lub na wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2018 r., I UK 151/17, gdzie stwierdzono, że warunkiem umorzenia zaległości składkowych na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu tych zaległości nieopłaconych bieżących składek na ubezpieczenia społeczne, należnych za okres między wydaniem decyzji warunkowej (art. 1 ust. 10) a wydaniem decyzji umarzającej (art. 1 ust. 13 pkt 1 tej ustawy) – OSNP 2019 nr 3, poz. 34.

Powołując się więc na przeważające orzecznictwo w przedmiocie odpowiadającym przedmiotowi niniejszej sprawy oraz pogładowi na sprawę składu orzekającego w tej sprawie trzeba podnieść, że Skarżący posiadał wiedzę o istnieniu zaległości, które nie podlegają umorzeniu, przed wydaniem decyzji odmawiającej umorzenia, pomimo określonych niezgodności w zakresie kwot w tym względzie. Nie tylko bowiem na organie rentowym spoczywa obowiązek dbałości o precyzyjność w tym zakresie, ale również, na bieżąco w okresie 12 miesięcy obowiązek ten spoczywa na beneficjencie abolicji składkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.